

zásilky při dojití jejím na stanici určení pokládáno. Právo železnice na srážku jednogrocentního kala dle § 87 žel. dopr. ř. nebylo tímto ujednáním dotčeno.

Čís. 4340.

Na státu nelze se domáhati náhrady škody, ježto bylo na Slovensku provedeno vypovězení z obce dříve, nežli bylo schváleno ministerstvem s plnou mocí pro Slovensko, nelze-li spatřovati v postupu úředních orgánů zaviněnou nezákonnost.

(Rozh. ze dne 5. listopadu 1924, Rv I 1346/24.)

Na základě rozhodnutí slúžnovského úřadu, potvrzeného županským úřadem, byl žalobce odstraněn postrkem z obce T. na Slovensku. Rozhodnutí ono bylo napotom zrušeno výnosem ministra s plnou mocí pro správu Slovenska. Žaloba proti československému eráru o náhradu škody byla zamítnuta soudy všech tří stolic. Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Mylným jest náhled nižších stolic, že slovenská soudní praxe nepřijde proto v potaz, ježto případ stal se teprve po vydání ústavní listiny, která v Šu 92 žádá k ručení státu, by toto uloženo mu bylo zákonem. pod nímž prý rozuměti dlužno jen zákon v technickém smyslu. Jak Nejvyšší soud v rozhodnutí čís. sb. 4260 proti tomuto názoru odvolacího soudu podrobně provedl, dlužno pod výrazem »zákon« Šu 92 ústavní listiny rozuměti pro Slovensko i soudní praxi, mající tam moc zákona. Nicméně, zkoumá-li se žalobní nárok pod zorným uhlém této slovenské praxe, dojde se k výsledku, že odůvodněn není. Neboť praxe ta žádá, by nezákonný výkon, z kterého škoda vzešla, bylo přičítati orgánu, jenž jej předsevzal, k zavinění: nestačí tedy nezákonný výkon, není-li tu viny. Viny však tu není zejména, když nezákonnost má svůj důvod v mylném právním náhledu: »mylný« znamená nesprávný, ale založený přece v poctivém přesvědčení. Za to tedy žádného ručení není, byť mělo následky jakékoli. Zákon arci může uložiti státu ručební povinnost i v tom případě, jako to učinil na př. v zákoně o náhradě nevinně odsouzených na rozdíl od zákona syndikátního, kde předpokládá nutně zavinění. Dle slovenské soudní praxe však stát ručí, jak řečeno, jen za škodu orgánem jeho při výkonu služby neb úřadu zaviněnou. V daném případě ovšem bylo županské rozhodnutí ze dne 4. listopadu 1920, na základě něhož byl žalobce z T. odeslán postrkem, :ozhodnutím ministra pro správu Slovenska ze dne 14. září 1922 zrušeno jako nepřípustné, což ve smyslu jeho důvodů je tolik jako nezákonné, byl tedy výkon dle právoplatného konečného rozhodnutí nezákonným, avšak, že by nezákonnost tu bylo úřadu přičítati k vině, naprosto z celého případu neplyne, neboť, přihlédne-li se zejména k důvodům županského

rozhodnutí, sezná se, že jde nejvýše o právní omyl, za nějž stát, jak řečeno, neručí, a že rozhodnutí to se stalo z poctivého přesvědčení o jeho správnosti. Právě se tam, že obecní výbor již před 26. srpnem se usnesl, že se žalobci usídlení v T. nedovoluje, proti čemuž že žalobce odvolání nepodal, ač mu výnosem slůžnovského úřadu z 29. září 1920 sděleno bylo s upozorněním, že proti tomu může podati odvolání, následkem čehož ono usnesení obecního výboru stalo se právoplatným a 25. října 1920 — tedy po uplynutí delší lhůty než 15denní — bylo proti žalobci učiněno exekuční opatření. Zrušeno pak bylo rozhodnutí to z důvodu, že vyklizení žalobce z obce mohlo by se státi jen postrkem, jehož podmínky však že tu nejsou. Dle toho tedy šlo o výklad zákona, o čemž vždy může býti spor. Když ale v rozhodnutí županského úřadu nelze spatřovati zaviněnou nezákonnost, netřeba otázku tu zkoumati ohledně opatření slůžnovského úřadu ze dne 25. října 1920, jež jím bylo potvrzeno, neboť, prošla-li věc více stolicemi, jest rozhodným pro otázku vždy jen rozhodnutí stolice poslední. To však, že slůžnovský úřad nevyčkal rozhodnutí ministerstva a vykázání žalobce z obce T. exekučně provedl, nelze přičítati také za vinu, když se uváží obsah županského rozhodnutí, kde se konstatuje právoplatnost rozhodnutí obecního výboru, že žalobce do obce se nepřijímá a schvaluje se exekuční opatření proti němu. Mimo to dlužno vzíti v počet i tu okolnost, že při tehdejších poměrech pokládalo se o vyklizení jeho z obce, jak ze spisů správních vychází, za to, že je ve veřejném zájmu a k blahu obce, již by bylo případlo starati se o aprovisaci jeho, za niž on také vskutku žádal. Také žalobce sám dle obsahu spisů tvrdí jen, že postup úřadu proti němu byl protizákonný, ale netvrdil, že nezákonnost tu dlužno úřadu přičítati za vinu a proč, jakož i v čem vina ta záležitosti má, a nesnažil se v té příčině také ničeho dokázati, nýbrž má v žalobě jen za to, že je to jedno, zda nezákonnost učiněna z nevědomosti nebo neopatrnosti nebo vědomě nebo schválně, zapomínaje, že může se přihoditi také, jak shora dovozeno, z poctivého přesvědčení.

Čís. 4341.

Připojí-li někdo jiný než trasant k vydané směnce doložku domicilu bez trasantova souhlasu, činí tak bezprávně a padělá platiště směnky. Pokud lze v chování se trasanta spatřovati souhlas s připojením domicilu.

(Rozh. ze dne 5. listopadu 1924, Rv I 1572/24.)

Proti směnečnému platebnímu příkazu namítl dlužník, že na směnce byla neoprávněně připojena doložka domicilu. Směnečný platební příkaz byl ponechán v platnosti soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Právo, domicilovati vydanou směnku přísluší ovšem jen trasantovi (čl. 24 slova »in dem Wechsel« a druhá věta a contr. a čl. 4 č. 8 sm.